

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžso/15/2015
Identifikačné číslo spisu: 2013200654
Dátum vydania rozhodnutia: 31.03.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:2013200654.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a členov senátu JUDr. Júlie Horskej a JUDr. Violy Takáčovej, PhD., v právnej veci žalobcu: Mgr. O., nar. XX. W. XXXX, bytom D., proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, so sídlom Špitálska 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí a postupu žalovaného č. UPS/US1/SSVODPPK/BEZ/2013/11907-KLD zo dňa 27. augusta 2013, č. UPS/US1/SSVODPPK/BEZ/2013/11932-KLD zo dňa 27. augusta 2013, č. UPS/US1/SSVODPPK/BEZ/2013/11931-KLD zo dňa 27. augusta 2013, č. UPS/US1/SSVODPC/BEZ/2013/15072 zo dňa 26. júla 2013, lekárskeho posudku č. UPS/US1/SSVODPC/BEZ/2013/12289 zo dňa 25. júla 2013 a komplexného posudku č. UPS/US1/SSVODPC/BEZ/2013/12289 zo dňa 31. júla 2013, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trnave, č. k. 20S/41/2013-95 zo dňa 11. novembra 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave, č. k. 20S 41/2013-95 zo dňa 11. novembra 2014 p o t v r d z u j e .

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Trnave, napadnutým rozsudkom zo dňa 11. novembra 2014, č. k. 20S/41/2013-95 podľa ust. § 250j ods. 2, písm. d/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) žalobou napadnuté rozhodnutia žalovaného č. UPS/US1/SSVODPPK/BEZ/2013/11907-KLD zo dňa 27.08.2013, č. UPS/US1/SSVODPPK/BEZ/2013/11932-KLD zo dňa 27.08.2013, č. UPS/US1/SSVODPPK/BEZ/2013/11931-KLD zo dňa 27.08.2013, č. UPS/US1/SSVODPC/BEZ/2013/15072 zo dňa 26.07.2013, ktorým žalovaný zamietol odvolania žalobcu a potvrdil prvostupňové rozhodnutia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, odboru sociálnych vecí a rodiny č. PNZ/OPPNKŤZP/SOC/2013/27944 zo dňa 09.04.2013, č. PNZ/OPPNKŤZP/SOC/2013/21083 zo dňa 09.04.2013, č. PNZ/OPPNKŤZP/SOC/2013/21401 zo dňa 09.04.2013 a č. 2013/15341/288/10/Ja zo dňa 28.03.2013, zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V časti návrhu na zrušenie lekárskeho posudku zo dňa 25.07.2013 a komplexného posudku zo dňa

31.07.2013 krajský súd konanie zastavil. Žalobcovi sa náhrada trov konania nepriznal.

Z odôvodnenia uvedeného rozsudku vyplýva, že krajský súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že rozhodnutia žalovaného správneho orgánu a postup im predchádzajúci nebolo v súlade so zákonom a žalobné dôvody žalobcu odôvodňovali ich zrušenie a vrátenie veci na ďalšie konanie.

Krajský súd v preskúmvanej veci z administratívneho spisu zistil, že žalobou napadnutými rozhodnutiami žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutia úradu práce sociálnych vecí a rodiny, ktorými mu nebol priznaný peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla, s účinnosťou od 01.04.2013 mu bol odňatý peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla a peňažný príspevok na osobnú asistenciu a bol mu odňatý parkovací preukaz. Poskytnuté peňažné príspevky boli žalobcovi odňaté podľa § 45 ods. 3 zákona č. 447/2008 Z. z. V rámci odvolacieho konania bol vypracovaný komplexný posudok zo dňa 31.07.2013, pri ktorom posudkový lekár vykonal posúdenie zdravotného stavu žalobcu bez jeho prítomnosti, nakoľko nemal pochybnosti o správnosti diagnostického záveru predložených lekárskeho nálezov a nebolo potrebné overiť ich objektívnosť alebo úplnosť. Podľa posudku je žalobca liečený pre viacúrovňový chrbticový bolestivý syndróm prevažne v driekovokrížovej a krčnej chrbtice na podklade štrukturálnych zmien pre artrotické zmeny na bedrových kĺboch s obmedzením hybnosti ľahkého až stredného stupňa obojstranne a pre výrastky na pätných kostiach. V rokoch 2008 a 2010 bol pre dekompenzáciu zdravotného stavu hospitalizovaný, liečený infúznoprotibolestivou a svalovo uvoľňovacou liečbou, v roku 2011 bol zdokumentovaný úraz zrazením autom, následne absolvoval ambulantnú rehabilitačnú liečbu, v roku 2012 absolvoval rehabilitačnú liečbu, pričom došlo k stabilizácii zdravotného stavu. Podľa neurologického vyšetrenia zo dňa 26.11.2012 stav žalobcu bol zlepšený. Posudkový lekár nezistil taký stupeň pohybového alebo iného postihnutia, ktorý by dostatočne odôvodnil neschopnosť žalobcu premiestniť sa k vozidlu verejnej hromadnej dopravy, nastupovať, vystupovať, udržať sa a zvládnuť inú situáciu v ňom. Nie je odkázaný na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom a na osobnú asistenciu. Keďže v komplexnom posudku nebol žalobcovi navrhnutý peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky vozidla a na osobnú asistenciu, neboli splnené podmienky podľa § 38 ods. 1 písm. b/ a § 22 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z. z. na poskytnutie týchto príspevkov ako ani na poskytnutie príspevku na kúpu osobného motorového vozidla. Nakoľko nebola preukázaná odkázanosť žalobcu na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, bolo nevyhnutné riešiť nové skutočnosti týkajúce sa jeho aktuálneho zdravotného stavu vydaním rozhodnutia, v ktorom sa prehodnotil nárok na používanie parkovacieho preukazu.

Krajský súd konštatoval, že pokladom preskúmvaných rozhodnutí žalovaného boli posúdenia zdravotného stavu žalobcu vykonané lekárskeho posudkom zo dňa 25.07.2013 a komplexným posudkom zo dňa 31.07.2013 (v spojení s lekárskeho posudkom zo dňa 26.02.2013 a komplexným posudkom zo dňa 28.03.2013). Uviedol, že závery týchto posúdení žalovaný pojal do odôvodnenia svojich rozhodnutí, keď konštatoval, že žalobca ako osoba s ťažkým zdravotným postihnutím s mierou funkčnej poruchy 50 % je liečený pre viac úrovňový bolestivý syndróm prevažne v driekovokrížovej a krčnej chrbtice na podklade štrukturálnych zmien, pre artrotické zmeny na bedrových kĺbov s obmedzením hybnosti ľahkého až stredného stupňa obojstranne a pre výrastky na pätných kostiach, pričom v rokoch 2008 a 2010 bol hospitalizovaný pre dekompenzáciu zdravotného stavu a liečený infúznou proti bolestivou a svalovo uvoľňovacieho liečbou; v roku 2011 bol zdokumentovaný úraz žalobcu zrazením autom bez zistenia traumatických zmien RTG vyšetrením hrudnej, driekovokrížovej chrbtice a panvy; následne absolvoval ambulantnú rehabilitačnú liečbu a v roku 2012 rehabilitačnú liečbu, pričom došlo k stabilizácii jeho zdravotného stavu; podľa MRI vyšetrenia je spinálny kanál v celom rozsahu dostatočne priestranný bez neurokompresie a podľa neurologického vyšetrenia zo dňa 26.11.2012 je jeho stav zlepšený. Posudzovaný je orientovaný primerane veku, postoj a chôdzu zvláda s paličkou, lekárskeho nálezmi nie je zdokumentovaná žiadna kompenzačná oporná pomôcka, nie je prítomná porucha jemnej motoriky, úchopu horných končatín ani kontinencie; nebol zistený taký stupeň pohybového alebo iného postihnutia, ktorý by dostatočne odôvodnil neschopnosť posudzovaného premiestniť sa k vozidlu verejnej hromadnej dopravy a k prostriedku železničnej dopravy, nastupovať a vystupovať, udržať sa a zvládnuť inú situáciu v ňom; nie je odkázaný na individuálnu prepravu osobným

motorovým vozidlom a na osobnú asistenciu, nakoľko nie je odkázaný na pomoc inej fyzickej osoby pri činnostiach uvedených v prílohe č. 4 zákona č. 447/2008 Z. z.

Podľa názoru krajského súdu skutočnosť, že zásadnou okolnosťou pre rozhodnutia žalovaného je zmena zdravotného stavu žalobcu od doby priznania mu do posiaľ poskytovaných príspevkov rozhodnutiami vychádzajúcimi zo zistenia jeho odkázanosti na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom a osobnú asistenciu, kladie logický zvýšené nároky na odôvodnenie rozhodnutí, (odhliadnuc už od závažnosti ich dopadu na každodenný spôsob existovania žalobcu), z hľadiska preskúmateľnosti a presvedčivosti ktorých je nutné práve porovnanie zdravotného stavu žalobcu v čase priznania príspevkov s jeho terajším stavom a inditifikovanie konkrétne pozitívnej zmeny jeho zdravotného stavu odôvodňujúcej ich odňatie.

Krajský súd konštatoval, že takéto porovnanie odôvodnenia rozhodnutí žalovaného rovnako, ako ich podklady vypracované posudkovými lekármi, neobsahujú, rozhodnutia sú preto nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov a bolo potrebné ich zrušiť podľa § 250j ods. 2 písm. d/ O.s.p.

Krajský súd konanie v časti týkajúcej sa lekárskeho posudku zo dňa 25.07.2013 a komplexného posudku zo dňa 31.07.2013 zastavil podľa § 250d ods. 3 O.s.p., dospejúc k záveru, že nie sú rozhodnutiami, ktoré môžu byť predmetom preskúmania súdom podľa piatej časti O.s.p.

O náhrade trov konania krajský súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 O.s.p. a žalobcovi náhradu trov konania nepriznal, pretože žalobcovi v konaní žiadne trovy nevznikli.

II.

Proti uvedenému rozsudku krajského súdu sa v zákonnej lehote odvolal žalovaný. Navrhoval, aby odvolací súd rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k 20S/41/2013 zo dňa 11.11.2014 zmenil a žalobu zamietol.

V dôvodoch odvolania žalovaný namietal, že krajský súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozsudok krajského súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Vytýkal krajskému súdu, že pri vydaní napadnutého rozsudku došlo k vadám uvedeným v § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p. - rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z neprávneho právneho posúdenia veci, nakoľko aj keď súd použil správny právny predpis, ho nesprávne vyložil.

Nesúhlasil s argumentáciou krajského súdu, keď konštatoval, že skutočnosť, že zásadnou okolnosťou pre rozhodnutia žalovaného je zmena zdravotného stavu žalobcu od doby priznania mu doposiaľ poskytovaných príspevkov rozhodnutiami vychádzajúcimi zo zistenia jeho odkázanosti na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom a osobnú asistenciu, kladie logický zvýšené nároky na odôvodnenie rozhodnutí, (odhliadnuc už od závažnosti ich dopadu na každodenný spôsob existovania žalobcu), z hľadiska preskúmateľnosti a presvedčivosti ktorých je nutné práve porovnanie zdravotného stavu žalobcu v čase priznania príspevkov s jeho terajším stavom a inditifikovanie konkrétne pozitívnej zmeny jeho zdravotného stavu odôvodňujúcej ich odňatie. Ak takéto porovnanie odôvodnenia rozhodnutí žalovaného rovnako, ako ich podklady vypracované posudkovými lekármi, neobsahujú, rozhodnutia sú preto nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov a bolo potrebné ich zrušiť podľa § 250j ods. 2, písm. d/ O.s.p. Žalovaný sa pridržiaval zrušených rozhodnutí a v plnom rozsahu odkázal na dôvody uvedené vo vyjadrení k žalobe.

Uviedol, že v minulosti v roku 2011, žalobca predložil zdravotnú dokumentáciu, na základe ktorej posudkový lekár Úradu v Piešťanoch zhodnotil zdravotný stav žalobcu, pričom tento stav aj popísal a dospel k záveru, že žalobca spĺňa podmienky na poskytnutie uvedených kompenzácií; v lekárskom posudku v roku 2011 posudkový lekár posúdil u žalobcu mieru funkčnej poruchy a sociálne dôsledky jeho ťažkého zdravotného postihnutia; v rozhodnutiach Úradu Piešťany boli žalobcovi priznané kompenzácie smerujúce k zmierneniu sociálnych dôsledkov jeho ťažkého zdravotného postihnutia; po

poskytnutí týchto kompenzácií bol žalobca naďalej v liečebnej starostlivosti odborných lekárov, čo malo následne vplyv na jeho zdravotný stav.

Poukazom na právnu úpravu ustanovenú v § 11 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z. z. a v § 45 ods. 3, 14 uvedeného zákona, ktorú citoval, žalovaný uviedol, že pri vydaní napadnutých rozhodnutí postupoval podľa týchto ustanovení. Ďalej uviedol, že posudkový lekár žalovaného podľa § 11 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z. z. v lekárskom posudku podrobne popísal zmenu zdravotného stavu žalobcu, pričom na základe odôvodnenia dospel k záveru, že u žalobcu došlo k zlepšeniu zdravotného stavu, a preto nie je odkázaný na jednotlivé kompenzácie v tejto právnej veci preskúmané, nakoľko žalobca je schopný si zabezpečovať samostatne jednotlivé sociálne funkcie, citoval o. i. aj výsledky neurologického vyšetrenia zo dňa 26.11.2012, v ktorom je uvedené, že stav žalobcu je zlepšený a táto zmena v zdravotnom stave bola zapracovaná následne aj do napadnutých rozhodnutí uvedených v bode 1-3.

Žalovaný vyslovil názor, že takto spracovaný lekársky posudok, v ktorom bol posúdený aktuálny zdravotný stav žalobcu je v súlade so zákonom č. 447/2008 Z. z., tvrdiac, že zákonodarcu nepredpokladal, že posudkový lekár ma posudzovať zdravotný stav fyzickej osoby až do tej miery, že má napr. uvádzať v minulosti chôdza nemožná, v súčasnom období chôdza možná,...atď. Mal tiež za to, že keďže žalobcovi v minulosti boli poskytnuté jednotlivé kompenzácie, jeho zdravotný stav musel zodpovedať úrovni tohto poskytnutia. Tvrdil, že pri posudzovaní jeho zdravotného stavu v roku 2013 na základe lekárskeho správ je zrejmé, že došlo k jeho k zlepšeniu až do tej miery, že žalobca nie je odkázaný na jednotlivé kompenzácie. Posudkový lekár v roku 2013 mal za preukázané, že došlo u žalobcu k zlepšeniu (k zmene) jeho zdravotného stavu, nakoľko oproti roku 2011, kedy bol odkázaný na kompenzácie, v roku 2013 po posúdení jeho zdravotného stavu, na uvedené kompenzácie nie je odkázaný. Rozhodnutie uvedené v bode 4 (kúpa OMV) bolo vydané na základe aktuálneho zdravotného stavu žalobcu v roku 2013, takže v tomto konaní nebol ani dôvod porovnávať z minulosti zdravotný stav so súčasným, tak ako to v napadnutom rozsudku predpokladá krajský súd. Poukázal na to, že v priebehu celého správneho konania, a ani v konaní pred pred súdom žalobca nikdy nespochybnil ním predloženú zdravotnú dokumentáciu.

III.

K odvolaniu žalovaného sa žalobca nevyjadril. Odvolací návrh nepodal. Odvolaciemu súdu však doručil ďalšie lekárske nálezy o svojom zdravotnom stave.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach podaného odvolania žalovaného (§ 246c ods. 1 prvá veta O.s.p. a § 212 ods. 1 O.s.p.), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p.), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nie je možné priznať úspech.

Predmetom odvolacieho konania v danej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým krajský súd žalobou napadnuté rozhodnutia žalovaného zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutia žalovaného správneho orgánu v spojení s rozhodnutiami prvostupňového správneho orgánu, ako aj konania im prechádzajúce, najmä z toho pohľadu, či sa súd prvého stupňa vysporiadal so zásadnými námietkami uvedenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutých rozhodnutí žalovaného.

Predmetom preskúmavacieho konania v danej veci boli rozhodnutia žalovaného správneho orgánu č. UPS/US1/SSVODPPK/BEZ/2013/11907-KLD zo dňa 27.08.2013, č.

UPS/US1/SSVODPPK/BEZ/2013/11932-KLD zo dňa 27.08.2013, č. UPS/US1/SSVODPPK/BEZ/2013/11931-KLD zo dňa 27.8.2013, č. UPS/US1/SSVODPC/BEZ/2013/15072 zo dňa 26.07.2013, ktorým žalovaný zamietol odvolania žalobcu a potvrdil prvostupňové rozhodnutia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, odboru sociálnych vecí a rodiny č. PNZ/OPPNKŤZP/SOC/2013/27944 zo dňa 09.04.2013, č. PNZ/OPPNKŤZP/SOC/2013/21083 zo dňa 09.04.2013, č. PNZ/OPPNKŤZP/SOC/2013/21401 zo dňa 09.04.2013 a č. 2013/15341/288/10/Ja zo dňa 28.03.2013, ktorými mu nebol priznaný peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla, s účinnosťou od 01.04.2013 mu bol od odňatý peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla a peňažný príspevok na osobnú asistenciu a bol mu odňatý parkovací preukaz.

Najvyšší súd v procese posudzovania zákonnosti napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa vychádzal zo skutkových zistení vyplývajúcich z administratívneho spisu, na ktoré poukázal už súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku.

Podľa § 246c ods. 1, veta prvá O.s.p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd po vyhodnotení odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu v zmysle ustanovenia § 219 ods. 2 O.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa v zásade odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov vo veci samej, spolu so správnym poukazom na právnu úpravu vzťahujúcu sa k predmetu konania, uvedených v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Senát odvolacieho súdu považuje právne posúdenie preskúmvanej veci krajským súdom za správne a súladné so zákonom. Vzhľadom k tomu, aby neopakoval pre účastníkov známe skutočnosti, na zdôraznenie správneho skutkového a právneho záveru súdu prvého stupňa uvádza.

Úlohou súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku (upravujúcej rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov (§§ 247 a nasl. O.s.p.) je posudzovať, či správny orgán príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkom konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Súdny prieskum zákonnosti rozhodnutia žalovaného správneho orgánu je určený rozsahom dôvodov uvedených v opravnom prostriedku, ktorými navrhovateľ namietal nezákonnosť rozhodnutia správneho orgánu, tvrdiac, že nezákonným rozhodnutím správneho orgánu a postupom mu predchádzajúcim bol ukrátený na svojich hmotnoprávných alebo procesnoprávných právach. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúcemu vydaniu napadnutého rozhodnutia.

V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 O.s.p.).

Pri preskúmvaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého

rozhodnutia (§ 250i ods. 1 O.s.p.).

Odvolací súd mal preukázať, že v danej veci súd prvého stupňa v procese súdneho prieskumu napadnutého rozhodnutia žalovaného náležite postupoval v zmysle procesných pravidiel zákonodarcom nastolených v druhej hlave piatej časti Občianskeho súdneho poriadku citovaných vyššie.

Zistil, že základné námietky žalovaného, ktorými napáda zákonnosť napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa spočívajú v jeho tvrdení, že napadnutými rozhodnutiami v spojení s rozhodnutiami prvostupňového správneho orgánu bolo rozhodované na základe záverov posudkového lekára, ktorý posudzoval aktuálny zdravotný stav žalobcu v roku 2013 so zistením, že u žalobcu došlo k zlepšeniu jeho zdravotného stavu majúce za následok naplnenie dôvodov pre odňatie poskytovania kompenzácií a nebol dôvod na porovnávanie zdravotného stavu žalobcu z minulosti s jeho zdravotným stavom v súčasnosti.

Krajský súd žalobou napadnuté rozhodnutia žalovaného zrušil z dôvodu ich nepreskúmateľnosti pre nedostatok dôvodov v zmysle § 250j ods. 2, písm. d/ O.s.p.

Na konanie vo veciach kompenzácie, na konanie o preukaze a na konanie o parkovacom preukaze sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní (zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov - správny poriadok) s odchýlkami uvedenými v odseku 2, ak tento zákon neustanovuje inak. Ustanovenia § 18 ods. 3, § 33 ods. 2, § 60, § 61 až 68 všeobecného predpisu o správnom konaní sa nevzťahujú na konanie vo veciach kompenzácie, na konanie o preukaze a na konanie o parkovacom preukaze (§ 53 ods. 1, 2 zákona č. 447/2008 Z. z.).

Podľa § 47 ods. 3 správneho poriadku v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

Vychádzajúc z uvedenej právnej úpravy povinnosťou správneho orgánu je rozhodnutie odôvodniť tak, aby jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom bolo zrejmé, z akých podkladov pri svojom rozhodovaní vychádzal, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, z akých dôvodov, stručne, jasne a výstižne vysvetlil, akými úvahami sa riadil pri hodnotení skutkových a právnych okolností namietaných v konaní a zodpovedal na najdôležitejšie otázky vo vzťahu k hmotnoprávnemu nároku, ktorý bol predmetom správneho konania.

Problematike týkajúcej sa povinnosti náležite zdôvodniť rozhodnutie venoval značnú pozornosť vo svojej judikatúre aj Ústavný súd Slovenskej republiky - napr. v náleze č. sp. zn. IV. ÚS 1/02, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09, I. ÚS 243/07, I. ÚS 114/08, III. ÚS 36/2010. Ústavný súd konštatoval, že nezávislosť rozhodovania všeobecných súdov (týka sa aj rozhodovacej činnosti orgánov verejnej správy) sa uskutočňuje v ústavnom a zákonnom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci. Procesnoprávny rámec predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu; jedným z týchto princípov, predstavujúcim súčasť práva na spravodlivý proces a vylučujúcim ľubovôľu pri rozhodovaní, je povinnosť súdov ako aj orgánov verejnej správy svoje rozhodnutia odôvodniť v súlade so zákonnou úpravou. Z odôvodnenia totiž musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Povinnosť súdu ako aj orgánu verejnej správy je presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutie náležite odôvodniť, pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci. Z odôvodnenia rozhodnutia teda musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Porušením práva na spravodlivý proces môže byť aj situácia, kedy v hodnotení skutkových zistení absentuje určitá časť skutočností, ktoré vyšli v konaní najavo, ale náležitým spôsobom v celom súhrne posudzovaných skutočností neboli zhodnotené. Ústavný súd vo svojej judikatúre tiež zdôraznil, že orgán štátnej moci by mal vo svojej argumentácii, obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia, dbať aj na jeho celkovú

presvedčivosť, teda na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, ako aj závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé, odôvodnenie má obsahovať dostatok dôvodov a ich uvedenie má byť zrozumiteľné a je povinný formulovať odôvodnenie spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického, jasného vyjadrovania a musí spĺňať základné gramatické, lexikálne a štylistické hľadiská. Nedostatky odôvodnenia zakladajú vadu nepreskúmateľnosti rozhodnutia.

Uvedenou problematikou sa už viackrát zaoberal aj Európsky súd pre ľudské práva (ďalej aj ESĽP) - napr. v rozhodnutí *Kraska c. Švajčiarsko* zo dňa 29. apríla 1993, séria A, č. 254-B, s. 49, § 30 konštatoval, že z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie.

Rovnako ESĽP pripomína, že rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú (*García Ruiz c. Španielsku* zo dňa 21. januára 1999).

Judikatúra ESĽP a ani Ústavného súdu SR pritom nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia, ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument.

Vzhľadom k uvedenému sa odvolaciemu súdu zhodne so súdom prvého stupňa javí odôvodnenie napadnutých rozhodnutí žalovaného, ako aj odôvodnenie prvostupňových správnych rozhodnutí v danej veci, ako jednostranné a formalistické, a teda ako zjavne nezdôvodnené a tým aj nesúladné s právami podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

Vychádzajúc zo skutkových zistení danej veci odvolací súd mal za preukázané, že z prvostupňových správnych rozhodnutí nevyplýva správna úvaha, na základe ktorej správny orgán prijal svoj záver, keď v odôvodnení rozhodnutia citujúc relevantnú právnu úpravu len konštatuje, že záväzným podkladom pre rozhodnutie bol lekársky posudok. Tento nedostatok neodstránil ani žalovaný, keď z odôvodnenia napadnutých rozhodnutí jasným a zrozumiteľným spôsobom nevyplýva, v akom rozsahu preskúmal napadnuté rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu a postup im predchádzajúci, keďže v odôvodnení rozhodnutí síce cituje právnu úpravu vzťahujúcu sa k meritu veci a poukazuje na skutkové zistenia, avšak v odôvodnení rozhodnutí len konštatuje, že na základe lekárskeho posudku a posudkového záveru druhostupňového orgánu žalobca nespĺňa podmienky citovaných zákonných ustanovení na kompenzáciu k zmierneniu sociálnych dôsledkov jeho ťažkého zdravotného postihnutia.

Vzhľadom k uvedenému žalovaný správny orgán náležite nepostupoval v intenciách zákonnej úpravy správneho poriadku a ani v intenciách ustálenej judikatúry ústavného súdu, keď v odôvodneniach svojich rozhodnutí náležite neuviedol svoju správnu úvahu, vychádzajúc zo skutkových zistení, na základe ktorej ustálil svoj právny záver, že žalobca nespĺňa zákonné podmienky na kompenzáciu.

Z uvedených dôvodov odvolací súd sa stotožnil s konštatovaním krajského súdu, že skutočnosť, že zásadnou okolnosťou pre rozhodnutia žalovaného je zmena zdravotného stavu žalobcu od doby priznania mu doposiaľ poskytovaných príspevkov rozhodnutiami vychádzajúcimi zo zistenia jeho odkázanosti na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom a osobnú asistenciu, kladie logický zvýšené nároky na odôvodnenie rozhodnutí, (odhliadnuc už od závažnosti ich dopadu na každodenný spôsob existovania žalobcu), z hľadiska preskúmateľnosti a presvedčivosti ktorých je nutné práve porovnanie zdravotného stavu žalobcu v čase priznania príspevkov s jeho terajším stavom a indifikovanie konkrétne pozitívnej zmeny jeho zdravotného stavu odôvodňujúcej ich odňatie. Odvolací súd zastáva zhodný názor ako súd prvého stupňa, že pokiaľ takéto porovnanie odôvodnenia rozhodnutí žalovaného rovnako, ako aj ich podklady vypracované posudkovými lekármi, neobsahujú, napadnuté rozhodnutia trpia vadou nepreskúmateľnosti pre nedostatok dôvodov, podmienajúce naplnenie zákonného dôvodu pre ich zrušenie v zmysle § 250j ods. 2 písm. d/ O.s.p.

Odvolací súd nesúhlasil s odvolacou námietkou žalovaného, že súd prvého stupňa na základe skutkových zistení prijal nesprávny právny záver, keď považoval napadnuté rozhodnutia za nepreskúmateľné z dôvodu nedostatku porovnania skutkových zistení podmieňujúcich kompenzáciu k zmierneniu sociálnych dôsledkov žalobcu v dôsledku jeho ťažkého zdravotného postihnutia. Nemohol súhlasiť ani s jeho tvrdením, že spracovaný lekársky posudok, v ktorom bol posúdený aktuálny zdravotný stav žalobcu je v súlade so zákonom č. 447/2008 Z. z., keďže zákonodarca nepredpokladal, že posudkový lekár má posudzovať zdravotný stav fyzickej osoby až do tej miery, že má napr. uvádzať v minulosti chôdza nemožná, v súčasnom období chôdza možná,...atď. Lekársky posudok je podkladom pre vydanie rozhodnutia v zmysle zákonnej úpravy ustanovenej v zákone č. 447/2008 Z. z.. Táto skutočnosť však správny orgán nezavahuje jeho zákonnej povinnosti zistiť vo veci skutočný stav v zmysle § 32 ods. 1 správneho poriadku a za tým účelom vykonať dokazovanie v súčinnosti s účastníkom správneho konania, a preto správny orgán je povinný lekársky posudok ako jeden z dôkazov pri svojej voľnej úvahe posudzovať jednotlivo a vo vzájomnej súvislosti s ostatnými dôkazmi a teda aj z lekáorskými správami predloženými žalobcom, a na základe vyhodnotenia dokazovania vo veci samej rozhodnúť, pričom v odôvodnení napadnutého rozhodnutia spôsobom uvedeným vyššie náležite odôvodniť svoju právnu úvahu smerujúcu k prijatiu svojho právneho záveru.

Pokiaľ žalovaný tvrdí, že podkladom pre rozhodnutia vo veci kompenzácie v zmysle zákona č. 447/2008 Z. z. v prípade žalobcu boli lekárske posudky, v ktorých bolo konštatované zlepšenie zdravotného stavu žalobcu na základe lekárskej správy neurológa MUDr. P. zo dňa 26.11.2012, takéto konštatovanie je v rozpore s uvedenou lekáorskou správou, pretože neurológ MUDr. P. v lekárskej správe zo dňa 26.11.2012 uvádza v časti Subj. MR vyš. LS chrbtice 20.10.2010, N. Zámky „stav pacienta je momentálne zlepšený“, avšak v časti Dg.: uvádza „podľa MR vyš. LS chrbtice s výrazne obmedzenou dynamikou a statikou LS chrbtice - nález zhoršený oproti predch. vyš.“. Taktiež ďalšia lekárska správa predložená žalobcom zo dňa 21.11.2012 ortopéda MUDr. X. potvrdzuje zdravotný stav žalobcu ako trvalý, progresívny. Vzhľadom k uvedenému pokiaľ žalovaný tvrdil, že posudkový lekár v roku 2013 mal za preukázané, že došlo u žalobcu k zlepšeniu (k zmene) jeho zdravotného stavu, nakoľko oproti roku 2011, kedy bol odkázaný na kompenzácie, v roku 2013 po posúdení jeho zdravotného stavu, na uvedené kompenzácie nie je odkázaný, skutkové zistenia vyplývajúce z administratívneho spisu vyvracajú správnosť takéhoto tvrdenia a práve naopak potvrdzujú, že ak žalobcovi v roku 2011 bola priznaná kompenzácia v zmysle zákona č. 447/2008 Z. z., zo skutkových zistení nevyplýva záver, aby mu táto bola odňatá napadnutými rozhodnutiami.

Vzhľadom k uvedenému odvolací súd námietky žalovaného, týkajúce sa veci samej uvedené v jeho odvolaní nepovažoval za relevantné k vyhoveniu jeho odvolacieho návrhu.

Vychádzajúc zo skutkových zistení danej veci vyplývajúcich z administratívneho spisu odvolací súd dospel k záveru, že vo veci nebolo vykonané dokazovanie v dostatočnom rozsahu, nebol náležite zistený skutkový stav veci, v konaní sa nepostupovalo v súčinnosti s účastníkom správneho konania, majúce za následok, že v prípade žalobcu bolo vo veci rozhodnuté predčasne.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu v zmysle § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. a v spojení s § 219 ods. 1, 2 a s § 246c ods.1 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodoval odvolací súd v zmysle ust. § 250k ods. 1, s § 246c ods. 1 a s § 224 ods. 1 O.s.p. Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal z dôvodu, že si ich náhradu neuplatnil.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.